

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Веселин Нанев,

Институт по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ)
при Българската академия на науките,
избран за член на Научно жури на основание на заповед № РД-15-55/01.11.2024 г, на
Директора на ИЕМПАМ – БАН, София

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ към секция
„Експериментална паразитология“ на ИЕМПАМ - БАН, в област на висше образование б.

Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление

6.4 Ветеринарна медицина, научна специалност, специалност „Паразитология и
инвазионни болести на животните и човека“, за нуждите на секция „Експериментална
паразитология“ в ИЕМПАМ – БАН, публикуван в Държавен вестник No 85 / 08.10.2024 г.

Анализ на кариерния профил на кандидата.

Гл. ас. д-р Делка Салкова е единствен кандидат в обявения конкурс за академичната длъжност
„доцент“ към секция „Експериментална паразитология“, ИЕМПАМ, БАН. За периода 1994 –
2000г. тя завършва Тракийски Университет- Стара Загора, Факултет по ветеринарна медицина,
където придобива квалификация магистър по ветеринарна медицина. От 2001 г. Делка Салкова
е в ИЕМПАМ на длъжност „н.с. I степен“. Към момента на конкурса тя заема академичната
длъжност „главен асистент“ в научната организация (от 2005 г.), „Експериментална
паразитология“ на ИЕМПАМ.

През 2005 г. Делка Салкова придобива образователната и научна степен „доктор“ след
успешна защита на дисертационен труд на тема: „Влияние на $NH_4 VO_3$ върху развитието на
нематода *Meloidogyne arenaria* (Neal, 1889) Chitwood, 1949 и гостоприемник домати“. Основните дейности на кандидатката като учен в ИЕМПАМ включват молекулярна диагностика
на популационно и видово ниво, биоинформатична обработка на нуклеинови и протеинови
секвенции, презентирание на собствени и колаборативни научни разработки и резултати. Също
така и консултиране и обучение на пчелари при диагностика и третиране на различни болести по
пчелите и пилото. Участия в проекти по двустранно сътрудничество с Русия, Словакия и Естония,
както и в проекти към ФНИ и сътрудничество с други институции и фирми

Справка за изпълнение на минималните изисквания, публикационна активност и обща характеристика на научната продукция.

Кандидатката представя общо 56 научни публикации от които 25 статии в издания
индексирани във WoS, Scopus, ERIH+, и 31 броя от публикациите ѝ са в издания, които са
неиндексирани във WoS, Scopus, ERIH+, както и в научни тематични сборници. Броят на
участията на кандидатката в национални и международни научни форуми – 61. В представените
от гл. ас. д-р Делка Салкова документи по конкурса има 6 цитирания на нейни публикации.

Представената справка за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ според ЗРАСРБ и специфичните изисквания на ИЕМПАМ показва напълно достатъчен сбор от точки по показателите А, В, Г и Д – 516,9т. , което е над изискуемия минимум.

По конкурса, обявен в Държавен вестник No 85 / 08.10.2024 г., гл. ас. д-р Делка Салкова е представила в срок изискуемите документи, които са в пълно съответствие с минимума, изискван по приети нормативи от НС на ИЕМПАМ-БАН, София и ЗРАСРБ и Правилника за приложението му при конкурс за академични длъжности.

Оценка на научната дейност и приноси

Основната част от научната дейност на гл. ас. д-р Делка Салкова през последните двадесет години е съсредоточена в няколко тематични направления – патогени по пчелите, паразитози по домашни и диви животни, молекулярно-филогенетични и генетични изследвания при местни породи животни, групирани съответно като такива с фундаментален или научно-приложен характер.

Научните приноси на кандидатката са разделени на две групи:

I. Приносите от дисертационния труд – които няма да разглеждам.

II. Приноси с фундаментално и научно-приложно значение, свързани с настоящия конкурс и включват:

❖ Изследвания с фундаментален научен характер

1. Проучване на разпространението, диагностика и профилактика на основните видове патогени (паразитни, вирусни, бактериални и гъбични заболявания) при медоносната пчела *Apis mellifera*. Метабаркодинг на пчелния микробиом, хигиенно поведение при пчелите и ролята им на биоиндикатор.

2. Молекулярна идентификация и мониторинг на актуални заболявания по пчелите (паразитни и вирусни). Генетично разнообразие и произход на патогенните причинители;

3. Разпространение, диагностика, профилактика и лечение на актуални паразитни болести при диви и домашни животни;

4. Проучване на влиянието на ванадия, различни гликозиди и радиационно облъчване върху развитието на галови нематоди;

5. Молекулярно-филогенетични и генетични изследвания на местни породи животни.

❖ Изследвания с научно-приложен характер

1. Тестване на утвърдени в практиката ветеринарно-медицински продукти (ВМП) за установяване (наличие/отсъствие) на резистентност;

2. Изпитване на нови комбинации от етерични масла и растителни екстракти, и проучване на влиянието им върху здравословния статус на пчелните семейства;

3. Проучване на влиянието и ефективността на различни противопаразитни средства, прилагани при диви и домашни животни;

4. Препоръки за практиката.

Въз основа на извършените от кандидатката изследвания тя формулира 10 оригинални и 14 потвърдителни приноси. Справката за научните приноси на гл. ас. д-р Делка Салкова е

направена ясно и прецизно. Бих искал да отбележа, втората препоръка за практиката описана от кандидатката, относно молекулярната детекция на вируси и патогени в пчелни продукти представляваща неинвазивен подход, който позволява мониторинг на заболяванията при медоносната пчела на регионално и национално ниво. Проведените изследвания са важни за пчеларската практика, тъй като показват възможността за заразяване на здрави пчелни семейства при попълване на хранителните запаси от заразените колонии.

Искам да подчертая владенето и прилагането от кандидатката на различни микроскопски техники, биологични, молекулярно-биологични и биохимични методики. Също така и опита и в организиране и провеждане на полеви и лабораторни изследвания и експерименти, участие в обучителни програми за пчелари.

Участието на гл. ас. д-р Делка Салкова в 57 научни форуми с 83 доклади, както и 12 проекта показва нейната голяма активност, компетентност и амбиция.

Личните ми впечатления от кандидатката са, че тя е контактен и организиран човек, успешно работи в екип, целенасочена и амбициозна при решаване на научни проблеми.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки. Представената от кандидатката научна продукция напълно съответства на обявения конкурс по професионално направление , 6.4 Ветеринарна медицина.

Обща оценка за съответствието на кандидата и заключение.

Изброените по-горе факти ми дават основание да приема че, кандидатурата на гл. ас. д-р Делка Салкова в конкурса, обявен за академичната длъжност „доцент” съответства напълно на изискуемите задължителни условия, критерии и наукометрични показатели, приети във ИЕМПАМ – БАН на основата на ЗРАСРБ и Правилника му за приложение.

Препоръчвам на уважаемото Научно жури, назначено във връзка с обявения конкурс, да приеме положително предложение до Научния съвет на ИЕМПАМ, гл. ас. д-р Делка Салкова, да бъде избрана за доцент в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление , 6.4 Ветеринарна медицина, научна специалност, специалност „Паразитология и инвазионни болести на животните и човека“, за нуждите на секция „Експериментална паразитология“ в ИЕМПАМ – БАН

20. 01. 2024 г
гр. София



.....
/доц. д-р Веселин Нанев/